

Kulturverket

Innehållsförteckning

Inledning och syfte	3
Sankt Göran 1	4
Storkontext	5
Närkontext	8
Koncept	9
Program	10
Resultat	12
Diagram	13
Sektioner	14
Material	16
Reflektion	17
Källor	18

Inledning och syfte

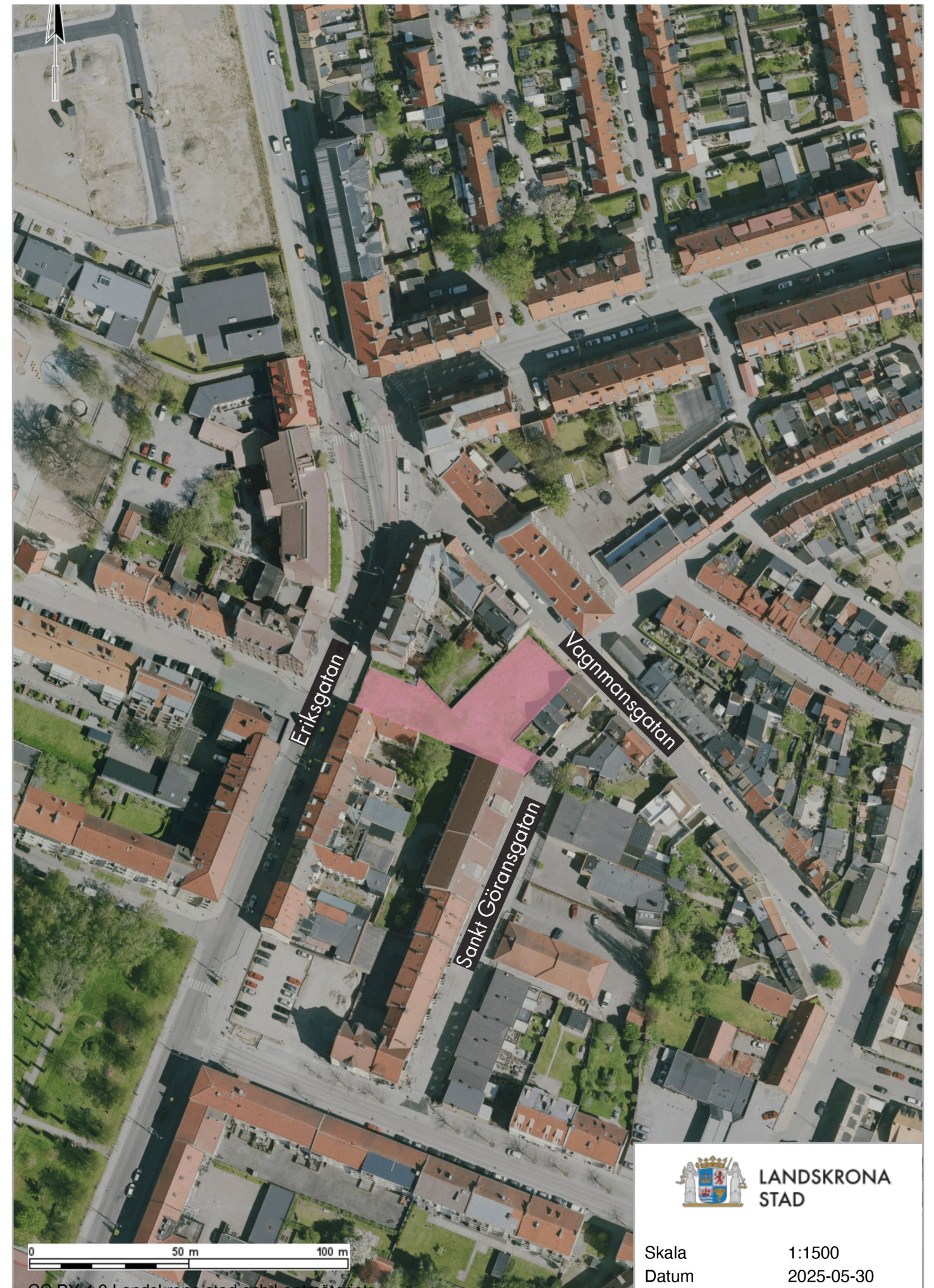
Mitt kandidatprojekt tar avstamp i idén om hur ett samtida kulturhus kan utvecklas till en öppen och inkluderande plats för både kunskap och praktiskt skapande. Genom att kombinera bibliotek med verkstäder och ateljéer ställs frågor om hur arkitektur kan möjliggöra möten mellan människor med olika bakgrund, intressen, behov och samtidigt värna hantverkets och kreativitetens plats i staden.

Utgångspunkten är Landskronas specifika urbana sammanhang, där sociala och kulturella skillnader möts på liten yta. Projektet prövar hur en publik byggnad kan bli en trygg och tillgänglig resurs i vardagen: ett vardagsrum för staden, där lärande, kreativitet och gemenskap sker parallellt.

Arkitektoniskt undersöker projektet gränsen mellan det offentliga och det personliga, det aktiva och det stillsamma, där en lugn innergård får fungera som en motvikt till det öppna programmet. Syftet är att utveckla en byggnad som både stödjer kollektivt liv och tillåter individuell närvaro. Ett vardagsnära kulturhus präglad av öppenhet, funktionalitet och omsorg.

Sankt Göran 1

Kvarteret ligger precis norr om stadens centrum och präglas av en varierad blandning av byggnader från olika tidsperioder. Området har många tegelhus som ger en tydlig karaktär. Eriksgatan är huvudgatan som löper från en korsning ovanför tomten ner mot stadens kärna, med flera butiker i gatunivå. Vagmansgatan har en lugnare och mer stillsam atmosfär. Byggnaderna längs gatan blir gradvis lägre ju längre bort från korsningen man kommer. Sankt Göransgatan är också en stillsam gata med en mix av både högre flerfamiljshus och lägre radhus.

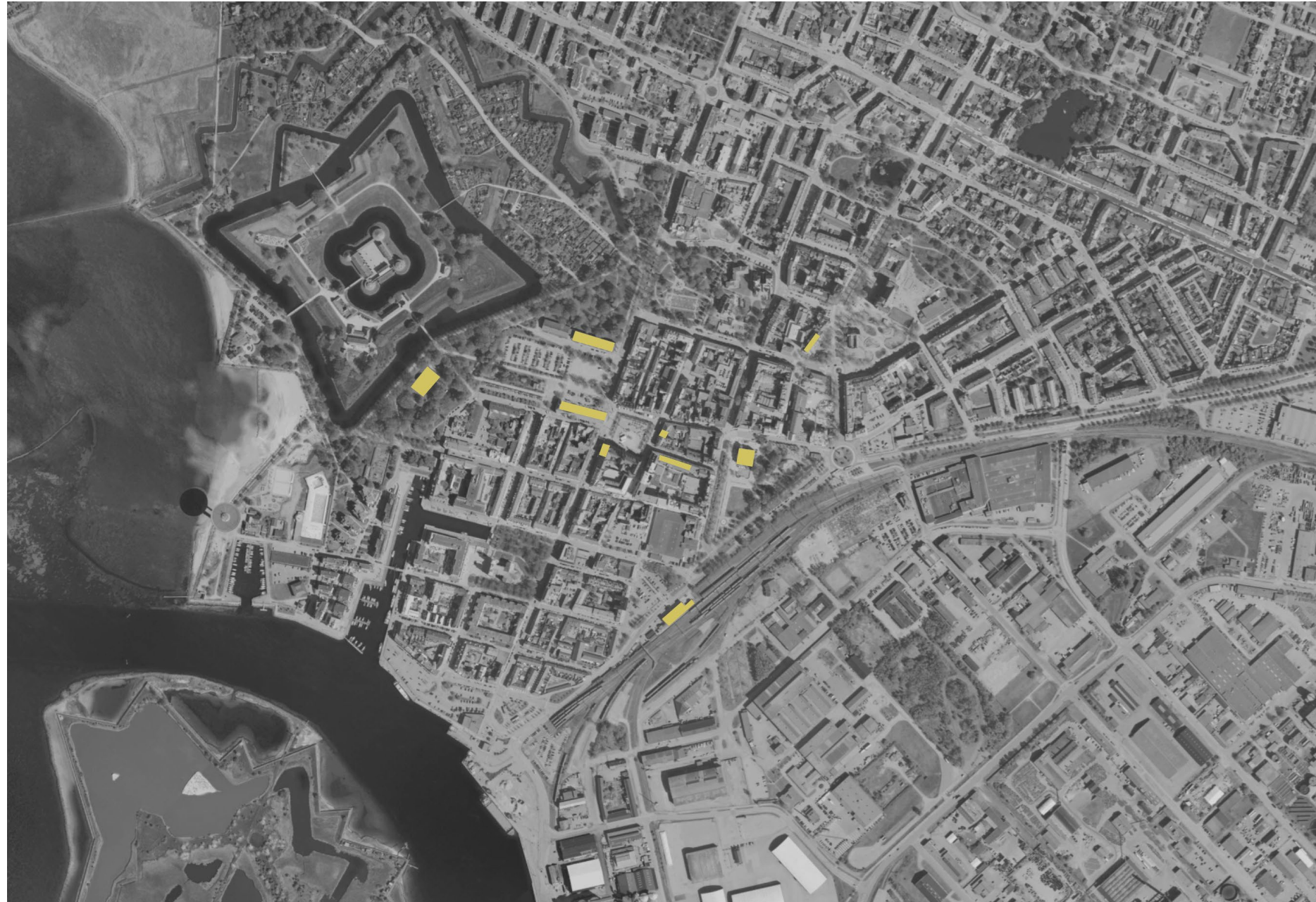
Storkontext - placering i staden

Tomten har ett fördelaktigt läge med närhet till kollektivtrafik. Via den närliggande busstationen går bussar direkt till Landskrona station, som fungerar som en viktig knutpunkt i Skåne. Därifrån finns täta och snabba tågförbindelser till större städer som Lund, Malmö och Helsingborg. Det gör platsen lätt att nå både lokalt och regionalt.

Landskrona centrum	Landskrona tågstation	Bussförbindelser mellan Landskrona tågstation och centrum
Min tomt - Sankt Görans 1	Tågförbindelser mellan Helsingborg, Lund och Malmö	

Storkontext - kartläggning

Kartan över Landskrona markerar kulturaktiva verksamheter med gult. Exempel på dessa är teater, bibliotek, konsgalleri och museer.

Storkontext - kartläggning

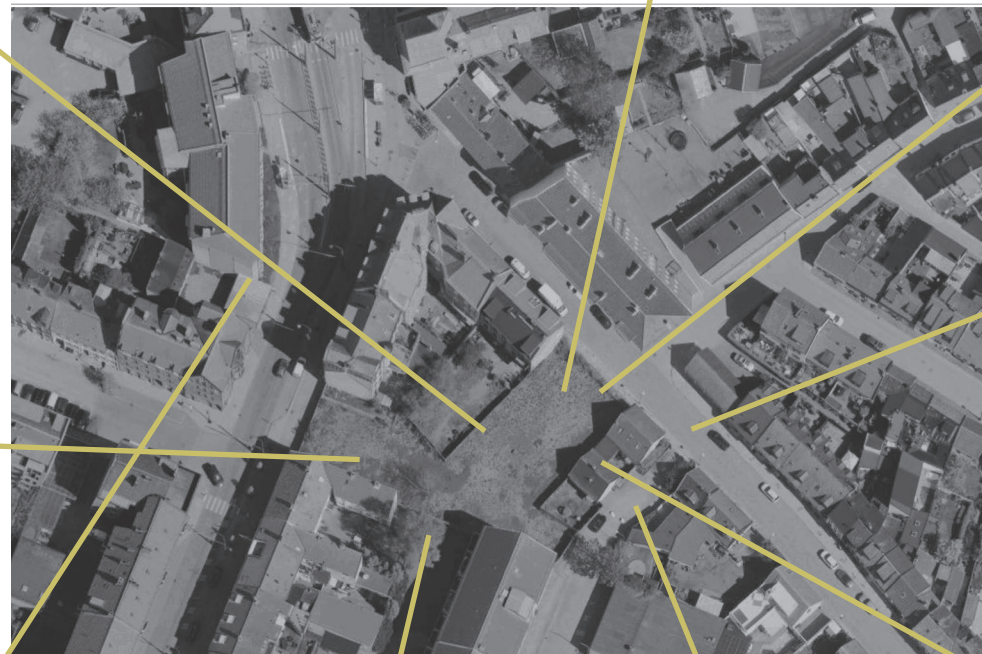

Kartan visar en kartläggning av kulturaktiva verksamheter i Landskrona, med fokus på besökarens roll.

Blå markerar platser där besökare själva kan delta aktivt i skapande, grönt visar platser där man främst är åskådare, och rosa anger verksamheter som erbjuder båda formerna av deltagande.

Kartläggningen visar att det finns ett begränsat utbud av platser där invånare själva kan utöva hantverk eller uttrycka sin kreativitet. **Det pekar på ett behov av fler öppna och tillgängliga kreativa miljöer i staden.**

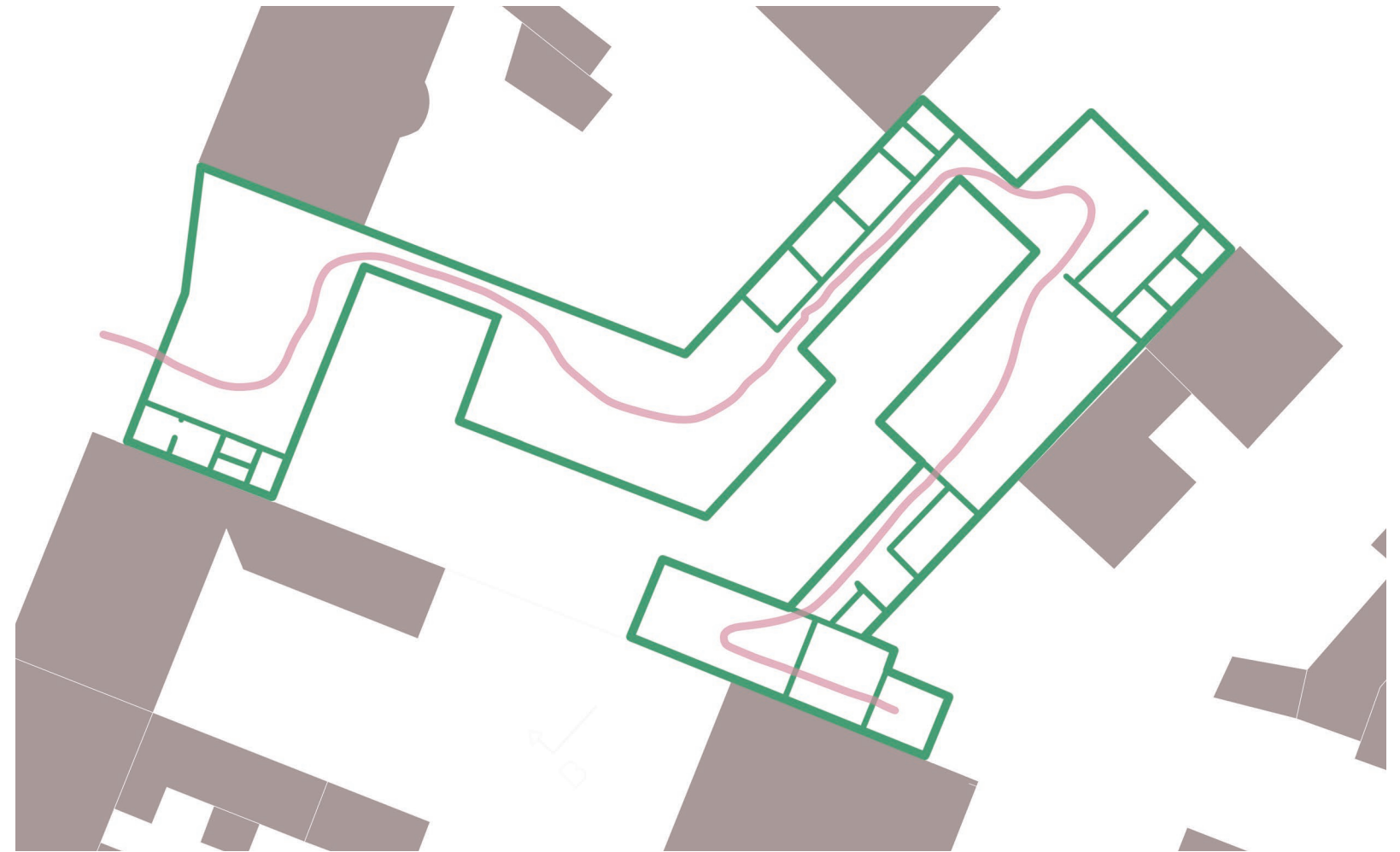
Närkontext - fotografi

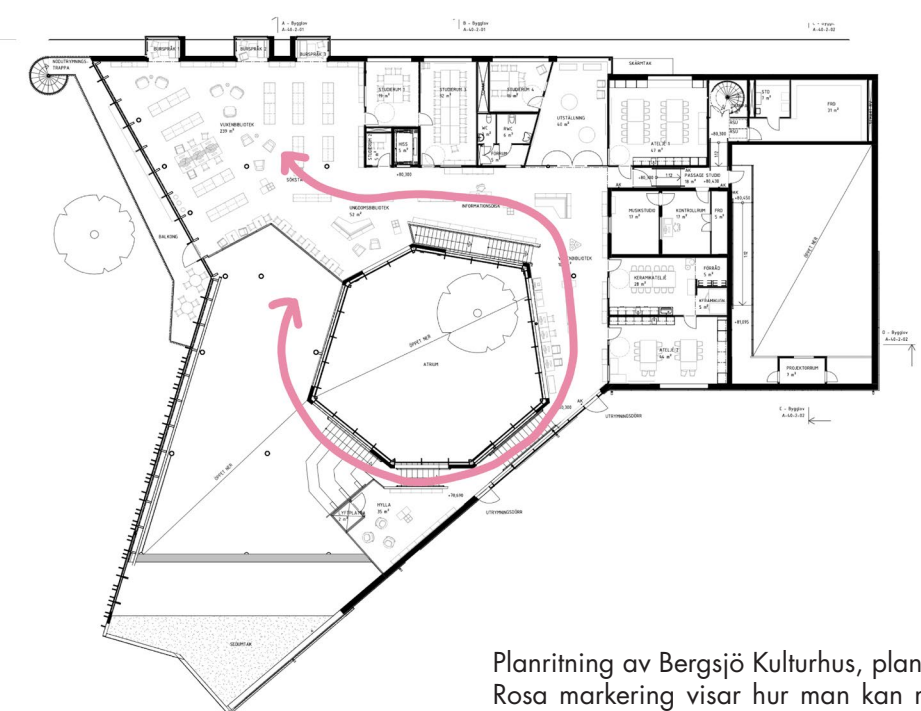
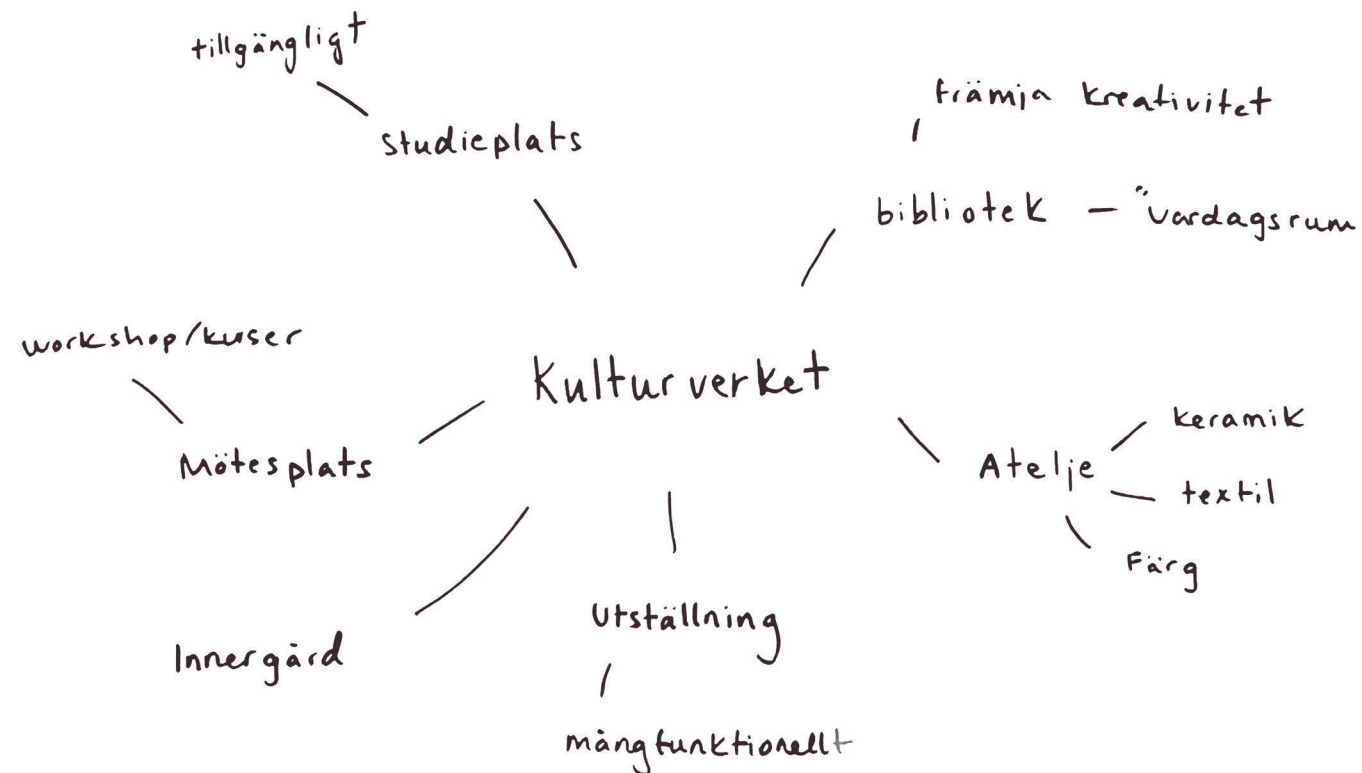
Koncept

Mitt koncept, Kulturverket, kombinerar bibliotek med skapande verkstäder och ateljéer. Tanken är att biblioteket inte bara ska vara en plats för att ta del av kunskap, utan också ett rum för kreativt utforskande och skapande. Inspirationen kommer bland annat från Lunds öppna verkstad, som jag själv har besökt. Där får man möjlighet att prova på olika hantverk, till exempel keramik – något som annars ofta kräver tillgång till dyra, privata verkstäder. Kulturverket ska erbjuda en låg tröskel för att testa nya uttrycksformer och samtidigt skapa en gemenskap kring delade resurser, vilket också håller nere kostnaderna.

En annan viktig inspirationskälla är Bergsjökulturhuset i Göteborg, där jag särskilt uppskattade byggnadens rundgång och hur öppet de olika verksamheterna kommunicerar med varandra. Att kunna vandra förbi och titta in i en ateljé kan väcka nyfikenhet och sänka tröskeln för att själv vilja delta. Kulturverket är därför också tänkt som en social mötesplats, där kultur, lärande och kreativitet får samverka i en tillgänglig miljö.

En tidigt skiss av plan för Kulturverket, skala 1:400
Rosa markering visar hur man kan röra sig runt i byggnaden.

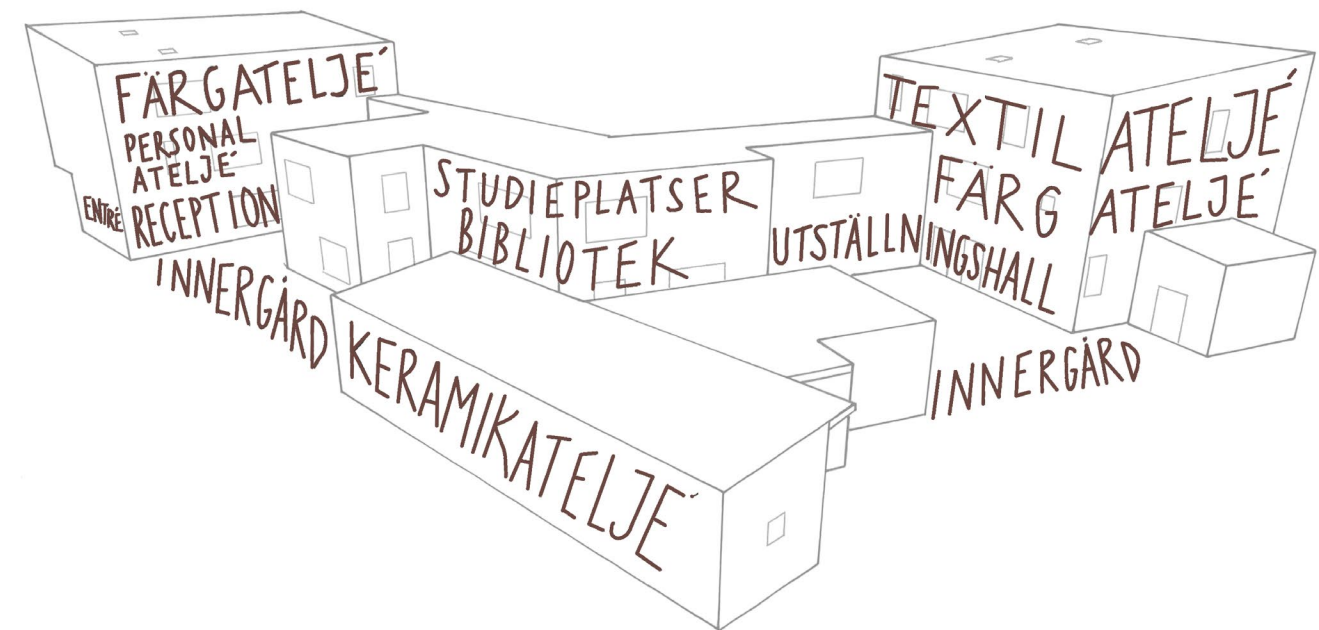
Planritning av Bergsjö Kulturhus, plan 2.
Rosa markering visar hur man kan röra sig runt i byggnaden. (Göteborg stad, u.å)

Program

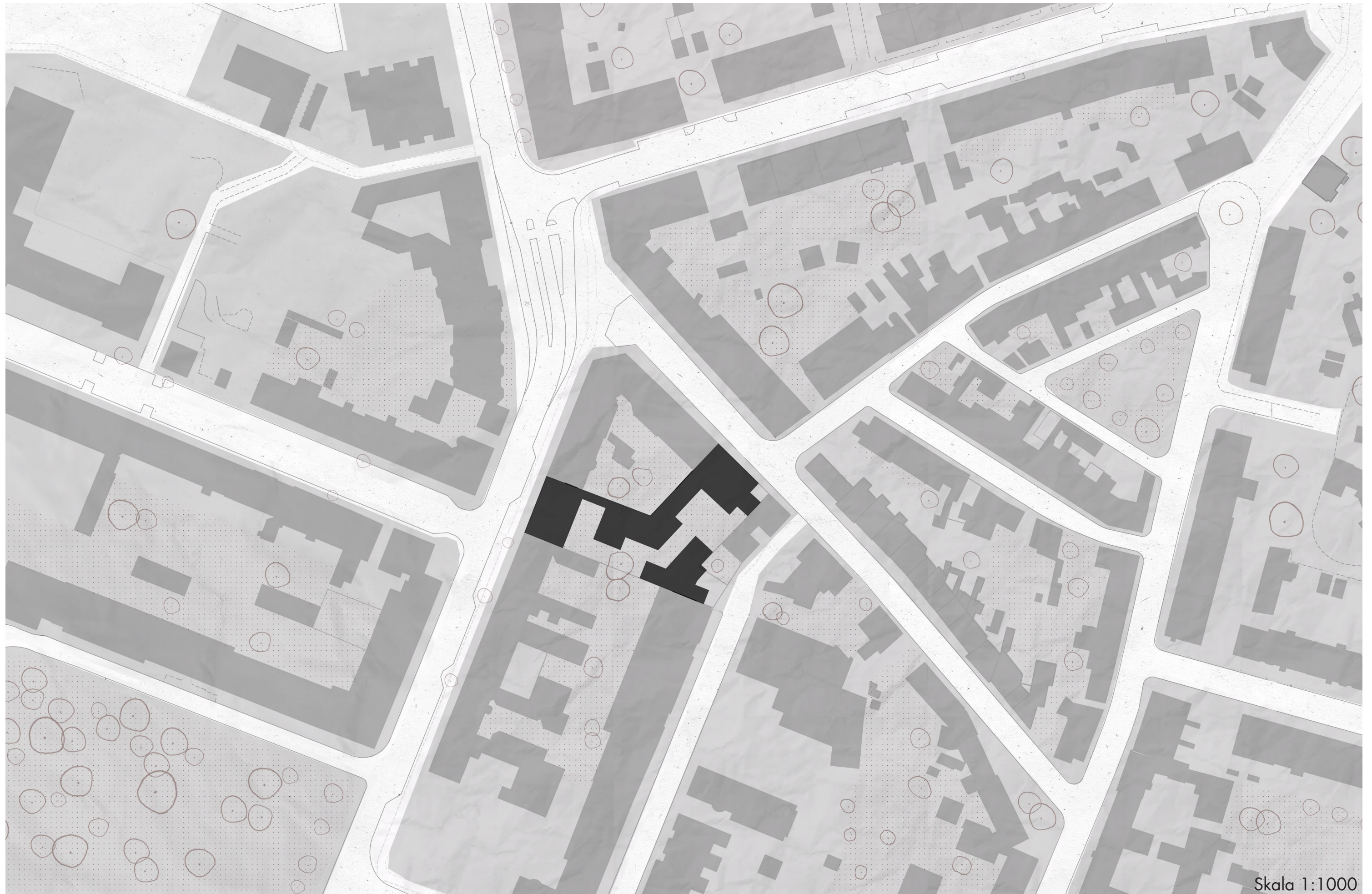
Kulturverket är en plats för skapande, lärande och gemenskap, med biblioteket som husets hjärta. Här samlas böcker, verkstäder och studieplatser i en miljö som uppmuntrar både eftertanke och kreativitet. Biblioteket har fokus på konst, hantverk och materialkunskap, och fungerar som en levande länk mellan de olika ateljéerna.

I färgateljén kan du måla, rita och experimentera med olika tekniker. Textilverkstaden erbjuder symaskiner, arbetsytor och plats för sömnad, vävning, lagning och broderi. På andra sidan gården ligger keramikverkstaden, där står lera i fokus. Formar för hand eller på drejskiva, torkar, bränner och glaserar.

I huset finns också studieplatser för den som vill läsa, skissa eller bara landa en stund. Kulturverket är öppet för alla – oavsett om du kommer för att prova något nytt, fördjupa en kunskap eller bara vara nära andras skapande.

Situationsplan

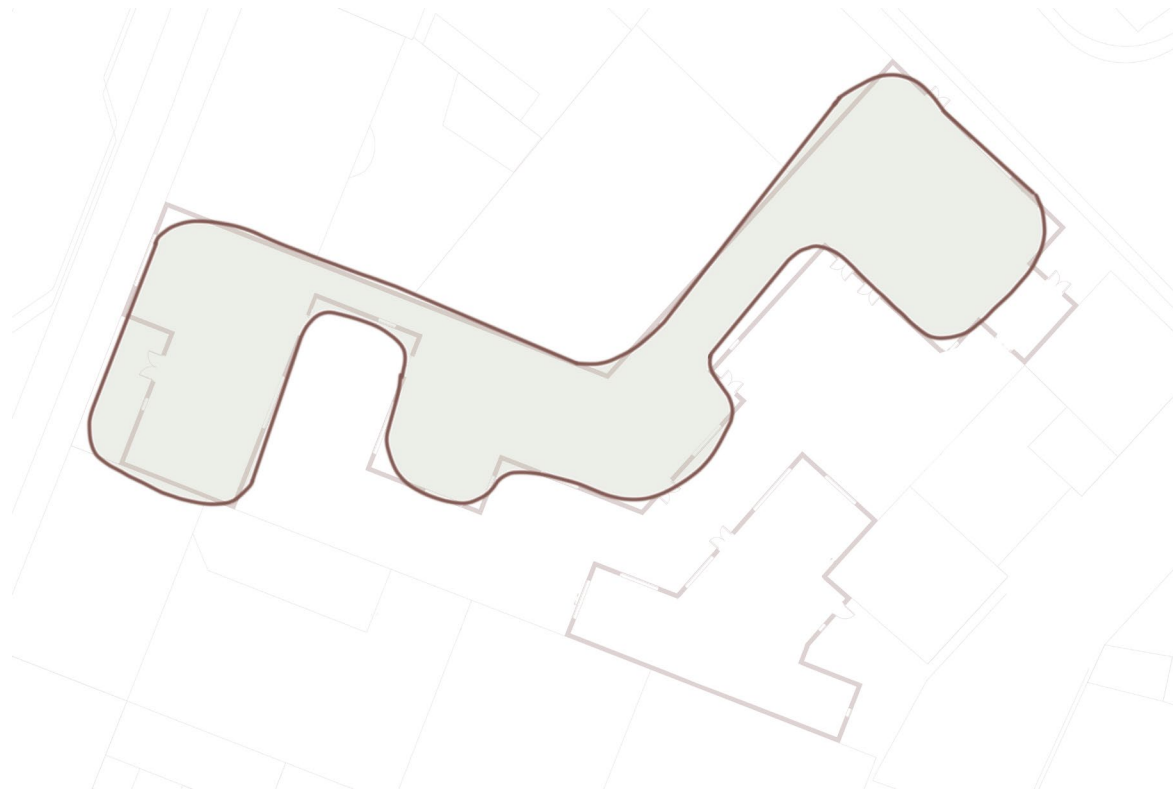
Skala 1:1000

Resultat - planritningar

Kulturverket består av två byggnadskroppar: en större huvudvolym och en mindre fristående enhet. Den större volymen rymmer verksamhetens gemensamma funktioner, däribland entré och reception, bibliotek, färg- och textilateljé, personalutrymmen samt en utställningshall som även fungerar som kantin. Den mindre byggnaden är helt dedikerad till keramikverksamhet och innehåller verkstäder, ugnsrum och arbetsytor för skapande i lera.

Diagram

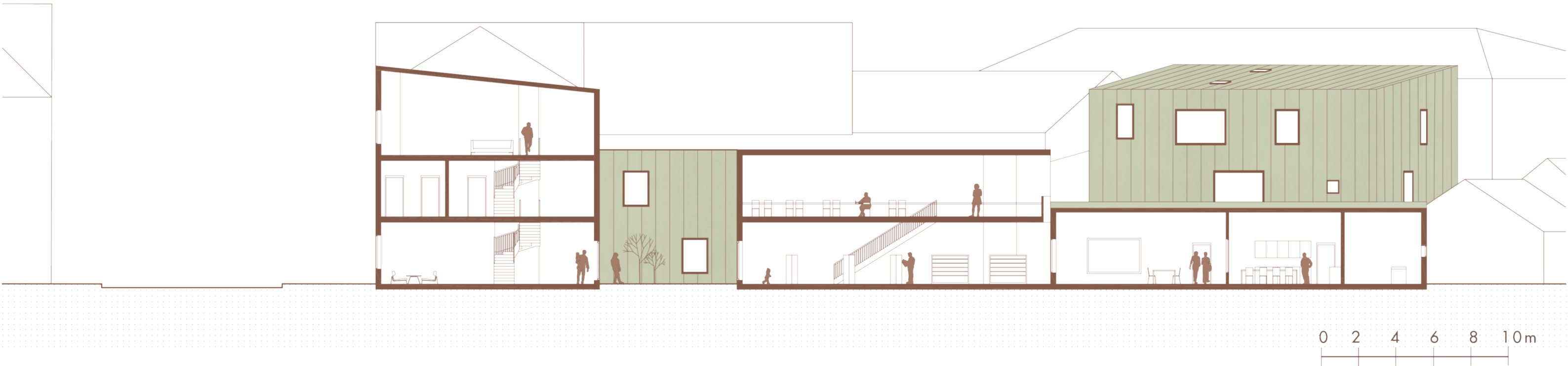
Växelsvis öppna och slutna passager

Byggnadens utformning bygger till stor del på växlingen mellan öppna, generösa rum och smalare, mer slutna passager, för att skapa en varierad och intressant rörelse genom huset.

Siktlinjer

Genomtänkta siktlinjer skapar visuella kopplingar mellan verksamheterna och väcker nyfikenhet. Från bibliotekets läsplatser kan man få syn på någon som drejar i keramikverkstaden – en stilla påminnelse om allt som pågår i huset.

(Archdaily, 2025)

Efter ett eget studiebesök på Nyckelviksskolan på Lidingö, ritat av Marge arkitekter, tog jag med mig inspiration i val av material till Kulturverket. Rått betonggolv som bryts av med plywood. Ger en tålig och tillåtande känsla till ateljen.

Vägg

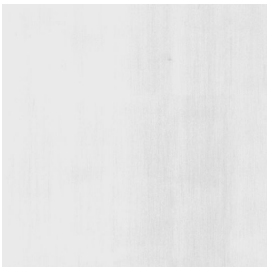
Plywood

Golv

Betong

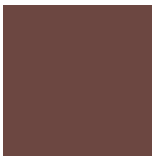
Fasad

Aluminiumplåt

Kulör

Fönsterkarm - Kulör

Reflektion

Genom projektet har jag fått utforska nya sätt att närma mig arkitektur, inte bara som form eller funktion, utan som något som växer fram i samspel med plats och dess sammanhang. Att återvända till Landskrona flera gånger har varit avgörande för min process. Det har gett mig tid att lyssna in miljön, människorna och berättelserna som finns där. Tillsammans med kursens texter, seminarium och studieresor har det breddat mitt perspektiv på vad det innebär att gestalta i en specifik kontext.

Idén bakom Kulturverket rymmer fortfarande mycket att utveckla. Jag ser en möjlighet i att tänja vidare på idén om det växelvis öppna och slutna rum. Pröva hur detta hade format byggnaderna om det även fick synas i höjddled. Kanske till och med låta det falla in på koncept och program.

Om det tänks som en metod eller ett system skulle det kunna användas även i andra miljöer, och förhoppningsvis bli ett sätt att bjuda in till rörelse, samspel och kreativitet.

Källor

Archdaily. 2025. Nyckelviksskolan / Marge Arkitekter. https://www.archdaily.com/1014118/nyckelviksskolan-workshop-marge-arkitekter?ad_medium=gallery Hämtad: 2025-04-05

Architectures. 2025. <https://architextures.org> Hämtad: 2025-04-17

Landskrona stad. 2025. Kartor. <https://www.landskrona.se/kommun-och-politik/kommunfakta/kartor/> Hämtad: 2025-05-25

Göteborg stad. (u.å) Om Bergsjön. <https://goteborg.se/wps/portal/start/goteborg-vaxer/hitta-projekt/stadsomrade-nordost/bergsjon/om-bergsjon> Hämtad: 2025-04-10